

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Środa dnia 11 października 1922 roku.

Objawy „wzmocnionego autorytetu” Rządu Dolar 10800, funt szterlingów 48000 funt, chleba 120 mk.

Szustowa

Żądajcie wszędzie! 4179b12

Otwarcie Sejmu Śląskiego

PRZYGOTOWANIA DO OTWARCIA — OBRADY TOCZYĆ SIĘ BĘDĄ W SALI
WOJEWÓDZTWA MO WA PREZ. NOWAKA.

KATOWICE 10 (wł.) Z powodu otwar-
cia Sejmu Śląskiego Katowice przybrały od-
świętne szaty. Gmachy publiczne i domy ude-
korowane.

O godz. 9 i pół przed południem przyje-
chali z Warszawy ministrowie pp. Kamiński
i Darowski. Na dworcu witali ich wojewoda
Rymer, gen. Horoszkiewicz, generalny komi-
sarz dla G. Śląska p. Hintze, wice-wojewoda
Żurawski, radca Koncewski, starosta Mi-
dner, burmistrz miasta Górnik, komendant
policji śląskiej pułkownik Młodnicki i inni. O
godz. 10,45 przyjechał pociągiem krakow-
skim p. prezydent ministrów dr. Nowak. Na
dworcu przywitani go przybyli z Warszawy
ministrowie oraz przedstawiciele miejsco-
wych władz. W chwili wjazdu pociągu orkie-
stra wojskowa odegrała hymn narodowy a
kompania honorowa sprezentowała broń. Po
powitaniu i przedstawieniu osobistości urzę-
dowych udał się p. Prezydent ministrów
przed dworzec kolejowy, gdzie kompania ho-
norowa przed nim przedfilowała.

O g. 11 odbyło się uroczyste nabożeń-
stwo w kościele Panny Marii. Msze odprawił
proboszcz ks. dr. Kubina w obecności delega-
ta biskupiego ks. prałata Kapicy i w asysten-
cji dwóch księży posłów Mateji i Brzócki,
obu członków Bloku Narodowego. Po mszy
i błogosławieństwie odśpiewano wspólnie
Boże coś Polske.

O godz. 12-ej prezydent ministrów p.
Nowak rozpoczął w gmachu Województwa
udzielanie audencji. Na audencji zgłosili się
in corpore przedstawiciele prasy, którzy lic-
nie przybyli do Katowic. Prócz dziennikarzy
polskich są tu obecni także przedstawiciele
prasy niemieckiej, czeskiej i francuskiej.

Obecnie w południe obraduje Klub
Bloku Narodowego nad porządkiem dzien-
nym pierwszego posiedzenia. Także kluby
N. P. R. i P. P. S. odbyły się dziś przed po-
łudniem posiedzenia

KATOWICE 10-10 (A. W.) Salę prze-
znaczoną na sejm w tej chwili jeszcze wykoń-

czają. Wobec tego obrady sejmu śląskiego to-
czyć się narazie będą w sali recepcyjnej woje-
wództwa. Blok narodowy zajmie 2 środkowe
ławy, mając z lewej strony PPS., za sobą
NPR., z prawej strony przedstawiciele Nie-
mięć.

W składzie posłów zaszyły pewne zmia-
ny, mianowicie członek NPR. Milgner zrzekł
się mandatu, na jego zaś miejsce wszedł inż.
Maklucky z Krywałtu. Miejsce posła Korfante-
go, wybranego w dwu obwodach, zajął Sta-
niśław Janicki z Tarnowskich Gór.

Na dzisiejszym pierwszym posiedzeniu
Sejmu śląskiego prez. Nowak wygłosił prze-
mówienie powitalne, w którym na wstępie zaz-
naczył, iż otwarcie Sejmu śląskiego „dziw-
nym zrządzeniem losu przypada w przededniu
wyborów i przed zebraniem się Sejmu Rze-
czypospolitej, którego głównym zadaniem bę-
dzie wprowadzenie całokształtu życia pań-
stwowego na tory normalnej pokojowej pra-
cy. Ta pokojowa praca, której przyświecać
będzie cel ścisłego zespolenia wszystkich
ziem polskich i zatarcia różnic, jakie się wsku-
tek różnej przynależności państwowej wy-
tworzyły, będzie mieć doniosłe znaczenie
tak dla dobra narodowego, jak i dla wysoko
rozwinętego życia ekonomicznego tej dziel-
nicy, która ostatnia wróciła na łono Rzeczy-
pospolitej.

Omówiwszy następnie w krótkich sło-
wach sprawę ulg celnych, urządzeń socjal-
nych, aprowizacji i kolejnictwa, wspomniał
p. Nowak także o kwestji walutowej, zazna-
czając, iż w sprawie tej „konieczna jest wiel-
ka ostrożność — co rząd ma na uwadze — aby
nie narazić skomplikowanego organizmu gos-
podarstwa na zawikłania”.

Mowę swą zakończył p. Nowak zapew-
nieniem iż rząd „będzie się kierować bez-
względna bezstronnością przy rozstrzyganiu
zagadnień we wszystkich dziedzinach i w od-
niesieniu do wszystkich mieszkańców ter-
drogiej prastarej dzielnicy”.

FASZYSCY A RZĄD.

DALSZE USTĘPSTWA,

RZYM 10 (wł.) Prezydent ministrów de Fa-
cta odbył dłuższą naradę z przywódcą fasz-
ystów Mussolinim, który żądał szybkiego rozwią-
zania Izby i rozpisanie nowych wyborów. De
Facta przedstawił sprawę tę na Radzie Mini-
strów, która postanowiła przedstawić ją Izbie
Izba będzie zwołana za miesiąc.

Mussolini wystosował do Prezydenta Mini-
strów, Ministra Spraw Zagranicznych i Ministra
Skarbu wezwania, w którym wobec nienawistne

go tonu prasy włoskiej wobec Włoch żądał
aby Włochy nie przyrzeczonych kredytów, Mini-
ster Spraw Zagranicznych odpowiedział, iż po
porozumieniu się z ministrem skarbu wezwie
włoskiego przedstawiciela w Wiedniu aby ene-
gicznie przeciwko temu tonowi prasy wiedeń-
skiej zaprotestował.

Generalny sekretarz faszystów oświadczył
przedstawicielom prasy, że de Facta nie jest
wcale wrogo usposobiony dla faszystów.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Konferencja kolejowa Polski z Rumunią.

(wp) Ministerstwo kolei żelaznych komu-
nikuje: W wyniku rokowań, odbytych w maju
bież. roku we Lwowie, podpisana została w
Bukareszcie dodatkowa umowa do konwencji
kolejowej między Polską a Rumunią z dn. 20-3
1920 r. i układ taryfowy o zaprowadzeniu bez-
pośrednich taryf kolejowych na przewóz towa-
rów. Układy te rozszerzają komunikację kolej-
ową pomiędzy Polską a Rumunią i stwarzają
pomoc do uregulowania tranzytu przez te kra-
je do państw trzecich. (8)

Z min. skarbu.

(wp) W min. skarbu pod przewodnictwem
wiceministra p. Markowskiego odbyła się kon-
ferencja w sprawie możności zastosowania wy-
sokości podatków państwowych do ciągłego
spadku waluty.

Po szczegółowym omówieniu sprawy po-
wzięto rezolucję, iż rząd musi uzyskać do Sej-
mu upoważnienie podniesienia stawek podat-
ków bezpośrednich i opłat drogą rozporządzeń
rady ministrów, analogicznie do upoważnienia
jakie już uzyskał w dziedzinie podatków po-
średnich. (8)

Położenie na Wschodzie.

USPAKAJAJACE WIADOMOSCI. WTOREK DNIEM PRZEŁOMOWYM. GŁOS ANGIELSKI.

PARYŻ 10 (wł.). Dzienniki donoszą, iż wiadomości zawarte we wczorajszych porannych wydaniach w sprawie różnicy zdań między generalami Państw Sprzymierzonych w Mudanii są mylne. Chodziło tylko o to, iż gen. Harrington nie otrzymał pełnych instrukcji w sprawie liczby tureckich wojsk policyjnych, które mają być dopuszczone do Tracji. Również nie była znana dokładna linja rozgraniczenia po obu stronach cieśnin. Ponieważ gen. Harrington jest obecnie w posiadaniu potrzebnych instrukcji, a przedstawiciele Francji i Włoch zostali w podobny sposób poinformowani, należy przypuścić, że rokowania z Ismitem Baszą znów się rozpoczną. Jest nadzieja, iż do zupełnego porozumienia dojdzie bardzo szybko. Kilka dzienników sądzi, że nastąpi to już dzisiaj.

Doniesienie angielskie o ponownym wtargnięciu wojsk tureckich do strefy neutralnej uzupełniają w sposób uspokajający. Chodzi tutaj o trzy oddziały, które urządziły wypad z miasta Ismit. Dwaj dowódcy wycofali swoich żołnierzy natychmiast po dowiedzeniu się, że znajdują się w strefie neutralnej. Co do trzeciego oddziału niema dotychczas dokładnych wiadomości. Słychać jednak, że i on również się cofnie. Widnokrąg zatem wyjaśnia się przynajmniej na Wschodzie.

LONDYN 10:10. (PAT) Biuro Reutersa donosi z Konstantynopola:

Gen. Ismit Basza zakomunikował gen. Harringtonowi, że zarządził wstrzymanie wszystkich operacji wojskowych. Nieprawdziwa jest wiadomość o postawieniu ultimatum ze strony tureckiej. We wtorek zakomunikuje gen. Harrington gen. Ismit Baszy propozycje w sprawie oddania Tracji i ewakuowania strefy neutralnej. Wtorek będzie dniem przełomowym konferencji w Mudanii.

LONDYN 10:10 (wł.) „Manchester Guardian” daje wartykule utrzymanym w pesymistycznym tonie przegląd obecnego położenia na Wschodzie.

Turecy, pisze ten dziennik, powrócili do Europy i będą się wkrótce czuli potężniejszymi, aniżeli w roku 1914. Należy się spodziewać, iż Turecy nie będą się czuli zadowoleni z granic, które im przyzna konferencja pokojowa. Siła ich wzrosła wskutek tego, iż zawarli sojusz z Rosją Sowiecką. Dla całej Europy byłoby nieszczęściem, jeśliby przyszło do zatargu na Wschodzie. Należy też nie zapominać o nowych zaburzeniach bałkańskich. Jednakże rzecz ta nie da się zmienić. W chwili obecnej najdalej granicą, do której Anglia posunąć się może, jest natychmiastowe nawiązanie stosunków gospodarczych z Rosją Sowiecką, uznanie rządów sowieckich jest koniecznością dnia. Może nie jest rzeczą wykluaczoną ponownie nawiązanie stosunków przyjaznych z Turcją.

W drugim artykule w sprawie odmownego stanowiska rządu sowieckiego wobec układu Urquart—Krasin, pisze ten sam dziennik, że należy żałować, iż Moskwa nie odgranicza spraw czysto gospodarczych od polityki.

Wreszcie stwierdza „Manchester Guardian”, że gabinet londyński nie odpowiedział dotychczas na ostatnią notę rosyjską w sprawie wschodniej.

KONSTANTYNOPOL 10 (PAT) Wolna żegluga przez Bosfor zawieszona w niedzielę wieczór na rozkaz ambasadora angielskiego na skutek wkroczenia oddziałów kemalistycznych do strefy neutralnej, w poniedziałek rano została przywrócona wobec wycofania wojsk tureckich ze strefy neutralnej.

O POMOC DLA AUSTRJI.

KONFERENCJA BENESZA Z SZANZEREM. PRZEDSTAWICIEL WŁOCH W KOMISJI.

WENECAJA 10 (PAT) Odbita tu w dniu dzisiejszym wspólna konferencja Schanzer i Benesza obradowała nad sprawą austrijską, a w szczególności nad programem niesienia pomocy Austrii ustalonego w Genewie. Poza to dyskutowano również wyczerpująco nad sprawami ekonomicznymi interesu obu krajów. We wszystkich kwestiach osiągnię-

to zupełne porozumienie.

RZYM 10 (PAT) Rząd włoski zamierzał posła Beneduce prezydentem komisji kontrolującej dla pożyczki mającej być udzielonej Austrii. Beneduce należy do partii socjal-reformistów i był niedawno ministrem robót publicznych i opieki społecznej.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Z Sejmu śląskiego.

KATOWICE, 10 | 10 (AW) Po zaproszeniu przez prezydenta Nowaka na przewodniczącą pierwszego posiedzenia sejmu śląskiego panią Janinę Omańkowską, zagaiła ona posiedzenie następującymi słowami: Chwila jest wielką podniosła — zdaje się, że słońce powinno ustać w biedę z podziwu dla cudu, który stał się i dał wolność ziemi górno-śląskiej. Słońce nie ustanie nigdy, ale powinny ustać natomiast między nami wszystkie rozterki. Oby serca nasze przepełniały się duchem zgody, ofiarności i poświęcenia, aby prace tego sejmu były najobfitszą pracą dla dobra ściślejszej ojczyzny naszej Górnośląska i szerszej ojczyzny Polski. Przewodnicząca wznosi okrzyk: Niech żyje Najjaśniejsza Rzeczpospolita, niech żyje lud górnośląski. Okrzyk ten posłowie powtórzyli trzykrotnie.

W tem miejscu powstaje część Niemców, część się ociąga, potem na skutek podszeptów niektórych liderów partii niemieckiej a zwłaszcza posła Szczeponika z „Katholische Volkspartei”, Niemcy, którzy wstali stają z protestem.

Przewodnicząca wzywa do uczenia przez

powstanie w pamięci wszystkich wielkich duchów, którzy przez ciąg wieków pracą swą, ciłą i ofiarną, podtrzymali w tutejszym ludzie poczucie narodowości oraz tych, wszystkich, którzy ofiarą mienia, krwi i życia przyczynili się do szczęścia naszego. Tym wszystkim cześć! Gorące okrzyki posłów i publiczności. 6

Delegacja jugosłowiańska we Lwowie.

LWÓW 10 (PAT) Delegacja handlowa jugosłowiańska, która miała jutro przybyć do Lwowa, przyjechała niespodziewanie dziś rano. W skład delegacji wchodzi: Jankowicz, b. min. finansów, Soceros deputowany Radosałowic, przedstawiciel min. handlu, Rzeszkowicz przedstawiciel min. handlu, Stoikowicz, przedstawiciel min. rolnictwa, Tedorowicz, delegat min. spr. zagr. Z ramieniaządu polskiego towarzyszył w wycieczce, jako przedstawiciel min. spr. zagr. p. Żeliszewski i przedstawiciel min. handlu p. Muennich. Wycieczkę powitali na dworcu przedstawiciele lwowskiej Izby handlowo-przemysłowej, przedstawiciele miasta, władz rządowych i wojska. Po śniadaniu w hotelu „Krakowskim” wycieczka oglądała zabytki Lwowa i fabrykę Baczewskiego, następnie zaś Targi Wschodnie. O godz. 6ej przedstawiciele jugosłowiańscy

wezną udział w konferencji, która się odbędzie się w Izbie handlowo — przemysłowej.

Generał Sikorski w Brukseli.

BRUKSELA 10 (PAT) Audjencja gen. Sikorskiego u króla trwała pół godziny. Król żywo interesował się sprawami Polski, a zwłaszcza armią, dla której wyraził podziw. Podkreślając czyny poszczególnych generałów, określił też znaczenie zwycięstwa nad Wisłą w r. 20 dla Europy. Postępy armii mówił król są naturalne u rycerskiego narodu, którego wojska pomagały przy stworzeniu armii Belgii niepodległej. Następnie król optymistycznie ocenił ekonomiczną przyszłość Polski. Gen. Sikorski imieniem Naczelnika Państwa armii i rządu polskiego wyraził podziw monarche nie tylko jako królowi ale i jako żołnierzowi.

TELEFONEM Z WARSZAWY

STREJK TELEFONISTEK PRZECIĄGA SIĘ.

*) Trwający od niedawna strejk telefonistek warszawskich — dotychczas nie został zakończony.

Zadna także ze stron nie zwróciła się do ministerjum pracy o pośrednictwo tak, że za targ ten pozostawiony jest własnemu losowi.

Pomimo ogłoszonego przez rząd telefonu lokautu telefonistki w dalszym ciągu są obecne na stacji i obsługują telefony rządowe oraz aparaty niektórych instytucji społecznych.

Do godz. 12 m. 15 pertraktacji, mających na celu zlikwidowanie zatargu — nie rozpoczęło. (8)

O FORMALNOSCI NA STACJACH GRANICZNYCH.

*) Wczoraj w godzinach przedpołudniowych odbyła się w ministerjum kolei żelaznych w dsparcie ruchu konferencja poświęcona uproszczeniu formalności na stacjach granicznych polskich styecznych z kolejami czeskiemi, rumuńskimi i niemieckimi.

Obradowano nad skróceniem postojów pociągów i uproszczeniem niektórych formalności paszportowych i celnych.

W obradach wzięli udział przedstawiciele ministerjum kolei, spr. zagranicznych skarbu i spraw wojskowych. (8)

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO.

* Inauguracja roku akademickiego w Uniwersytecie Warszawskim jak również rozpoczęcie wykładów nastąpi w poniedziałek dn. 16 b. m.

Uroczystość wypełni hymn narodowy, sora wożenie prorektora, akt przekazania władzy akademickiej nowemu senatowi, wykład nowego rektora prof. J. Łukasiewicza i matrykulacja nowo-wstępujących studentów. (6)

JAKIE OPŁATY OBOWIĄZUJĄ W WYŻSZYCH ZAKŁADACH NAUKOWYCH?

* Wysokość opłat, wnoszonych przez studentów i wolnych słuchaczy w szkołach akademickich w roku szkolnym 1922—23 jest następująca: 1) wpisowe 2 tys. mk., 2) opłata roczna 10 tys. mk., 3) opłata roczna za ćwiczenia w pracowniach i seminarjach, a) w seminarjach i pracowniach bez użycia środków eksperymentalnych — 900 mk., w) w pracowniach eksperymentalnych z wyjątkiem chemicznych — 1200 mk., i) w pracowniach chemicznych — 1500 mk., d) opłata za prawo korzystania z biblioteki — 1300 mk.

Opłata roczna może być złożona w 2-ech ratach: opłaty uszczone mogą być zwrócone jedynie w wypadku zmiany wpisu lub nieodbycia świąc.

Odroczenie opłat użycia będzie właściwą radą wydziałowa na zasadzie pisemnych i należyte udokumentowanych podan; od decyzji rady wydziałowej niema odwołania. (6)

Żydzi i Polska.

Antysemityzm w Polsce w obecnej dobie istnieje już w ostrej formie. Przed wojną, mimo wszystko, nie było go jeszcze. Wywołał go Lloyd George i żydzi sami. Lloyd George — bo zbytnio zufał swoim żydom — podżegaczom przybocznym i sprawą obrony praw mniejszości żydowskiej w Polsce oburzył i obraził naszą jedność narodową, wmieszał się w nasze sprawy domowe zbyt ryzykownie i zapragnął być nieproszonym superarbitrem w cudzych sprawach i w cudzym domu. Następnie do antysemityzmu w Polsce przyczynili się sami żydzi swoim zachowaniem się pretenjonalnie hałaśliwym, oszczercem wobec Polaków i stał się ofiarą w cudzą obronę. Zwyczajnie rachunkowi i umiejący dobrze rachować żydzi, upojeni wysokim protektoratem, bardzo dalekich i niepewnych protektorów, zapomnieli, że w Polsce stanowią tylko 15 proc. ludności. Jest to bardzo wiele. Jeśli weźmiemy pod uwagę ekonomiczną rolę żydów w przemyśle i handlu i bardzo mało, jeśli zważymy, że państwo polskie posiada prawie 75 proc. ludności polskiej. W takich warunkach wypowiedzenie wojny przez żydów państwu i narodowi polskiemu jest zuchwałą arogancją, jest wezwaniem do obrony większości polskiej przed obcą, napastliwą i oszczerczą metodą walki, prowadzonej przez żydów.

Upojeni chwilowym zwycięstwem, podejrzaną wartością, na gruncie polityki międzynarodowej, zbyt utni w moc swego kapitału, zdobytego ostatecznie na ziemi polskiej, przeceniłi własne siły, zajmując stanowisko nie równoprawnych współpracowników w państwie lecz jakiejś uprzywilejowanej, zbyt wyodrębniającej się w swoich aspiracjach warstwy. Zamiasz szukać drogi do współżycia i współ-

pracy, wypowiedzieli wojnę państwu polskiemu i olbrzymiej większości narodu, wśród którego pracowali im wypadło. Jest to polityka nie rozsądku, lecz nerwów, nie umiarkowania lecz wyzywająca, nie szukania drogi do współżycia, lecz wicherzenia w cudzym domu. Teza, że Polska jest także domem ich ojców i praociców jest z gruntu fałszywą i wykrętną. Nie Polacy przybyli do Palestyny lecz żydzi do Polski, gnani ze wszystkich państw jak dzikie zwierzęta przez wszystkie narody. Z tego, że żydzi długo w cudzym domu mieszkają, że dom ten jest dla nich dogodny, nie wynika jeszcze zgoda, ażeby go uważać za własność i żądać dla siebie praw współwłaścicieli.

Od chwili utworzenia się państwa polskiego żydzi zajęli wobec niego wrogie, hałaśliwe i wysoce niesłuszne stanowisko. Takie samo było ich stanowisko w Sejmie i po za Sejmem — zawsze po stronie wrogów Polski. Nie my Polacy, ale oni sami stworzyli antysemityzm w Polsce.

Wypadki bieżące w Rosji, na Węgrzech, zakulisowy udział żydów w polityce europejskiej, skierowany często przeciw państwu polskiemu i narodowi, mimowolnie zatrzymać muszą uwagę każdego myślącego człowieka na roli żydów w obec społeczeństwa i narodu, wśród których los im żyć pozwolił.

Jeżeli my Polacy przed wojną mogliśmy traktować kwestję żydowską ze stanowiska przeważnie moralnego i rasowego, to w obecnym czasie ona nabrała charakteru politycznego, państwowego, a nawet poniekąd międzynarodowego. Rany jej zatem rozszerzyły się bardzo, a sama treść pogłębiła się znacznie. Zachowaniem się swoim żydzi zwiększyli antysemityzm w naszym społeczeństwie i zmusili nas do poddania gruntownej rewizji nasz stosunek narodowy, a teraz już i państwowy do żydów.

Do niedawna można było mówić o antysemityzmie w Rosji, gdzie jeszcze przed wojną przybierał charakter dzikiej, bezwzględnej i bezlitosnej zemsty. Wtedy to rozpoczęła się wojna żydów do Polski, stała się wielką falą

nabływała zupełnie obca nam warstwą żydów, dobrze znanych pod nazwą „litwaków“. Do odrębności rasowej, która istniała zawsze, przyłączyła się obcość języka, którym ostentacyjnie posługiwali się, drażniąc ludność miejscową i tworząc osobliwy patriotyzm rosyjsko-żydowski, pełen obłudnego pochlebstwa dla tej ręki, która ich nielitośnie smagała. Odalając się jeszcze bardziej niż autochtoni żydowscy od miejscowego społeczeństwa, przyczyniali się do szerzenia pośród nas obcego języka i obcych sentymentów, wywołując równocześnie głęboką pogardę dla moralności żydowskiej.

Ze wszystkich dziedzin polskich jedynie w Galicji posiadał równouprawnienie, ale ostrożny rząd austriacki, znając moralność żydowską, zamykał przed nimi dostęp do urzędów wyższych i do wojska. Mimo to Galicję nazywano rajem żydowskim — z wielu względów, o których tu mówić nie będziemy. Mniej więcej w taki sam sam sposób traktował równouprawnienie żydów Niemcy, gdzie byli i otwarte wszystkie drogi w dziedzinie handlu, przemysłu, bankowości, ale zamknięte dla polityki, rządów i wojska. I tu impulsem był ten sam przerwistek chwiejnej moralności żydów, co i w Austrii.

W innych państwach, z wyjątkiem może, Rumunii, procent żydów nie przekroczył 1 proc. Z powodu tej minimalnej ilości i braku wszelkiego skupienia, żydzi ginęli zupełnie w masie ludycznej ludności, dzieląc się od niej tylko wyznaniem religijnym, a łącząc się językiem,

obyczajami i zewnętrzną kulturą.

Korzystając ze szczęśliwego zbiegu okoliczności, żydzi w całej Europie, a raczej w polityce europejskiej zajęli przodujące stanowisko we Włoszech, w Niemczech, w Anglii, a nawet w Polsce. Rzadko żydzi na takich stanowiskach potrafią utrzymać się na wysokości polityki tego lub innego narodu i państwa, zawsze z tej polityki wyłazą rogi semickie i w końcu okazuje się, że dyplomaci i politycy żydowscy prowadzą na tych stanowiskach swoją politykę, politykę własnych sympatii lub zbyt a szkodliwie służyła dla utrzymania się na zdobytej wyżynie.

Dziś nie jest już dla nikogo tajemnicą, że Lloyd George, dążąc do ugruntowania pokoju w Europie i w całym świecie jakoby, w rzeczy samej swoją politykę krótkowzroczą, ambitną i dyktatorską, zamącił stosunki międzynarodowe i wewnątrz w tych wszystkich państwach którzy narzucał swoją politykę. Nie kto inny jak on tylko, jeżeli nie wywołał antysemityzmu w Polsce, bo żydzi sami dopomogli do tego, to zaostriżył go, dając żydom poparcie iluzoryczne, nie liczące się z interesem i spokojem kraju i bez wartości na dłuższą metę. Ciągłe mieszanie się jego w nasze sprawy do mowe, tak samo jak innych państw, podsyca tylko antagonizmy minimalnych nieraz odłamów etnicznych w państwie i przeszkadza utrwaleniu się pokoju. Polityka jego dodaje bodźca naszym wodzom żydowskim i, obok żydów, wzmacnia wszelkie żywioły anarchiczne.

Ludowcy między sobą.

(o) O stronnictwach Witos, Stapińskiego i Okonia mówi p. Stanisław Thugutt prezes P. S. L. „Wyzwolenia“ co następuje.

— P. Stapińskiego — opowiada p. Thugutt uważamy za człowieka zlikwidowanego politycznie. Co do p. Witos, tośmy w odpowiedzi na jego propozycję połączenia, wystosowali list w którym stwierdzamy niemożliwość zrealizowania jego projektu ze względu zasadniczego: nie możemy się łączyć z grupą, która prowadzi spółki parcelacyjne, zaprzeczając w ten sposób reformę rolną i zużytkowując ją wyłącznie na korzyść aferzystów i najbogatszych chłopów. Poza tem nie możemy się łączyć z człowiekiem, którego linia polityczna między lewem a prawem strzydłem sejmu zawsze była niewyraźna i chwiejna.

— Co by p. prezes mógł powiedzieć o innych drobnych grupach chłopskich.

— Uważamy za klęskę rozbitcie ruchu ludowego — odpowiada p. Thugutt. Zrozumiałą jest rzeczą różniczkowanie ruchu ludowego na bar-

dziej lub mniej radykalny, ale niedopuszczalne wprost jest istnienie rozmaitych innych grup jak Rady Ludowe albo partia ks. Okonia, który może skapować sobie najciemniejszych, najmniej uświadomionych wyborców, zyskując w ten sposób kilka mandatów. Trzeba stwierdzić że ks. Okoń, którego działalność zwróciła się ostatnio wyłącznie przeciwko „Wyzwoleniu“ zatruwa tylko ruch ludowy, obniża jego poziom etyczny, operując jaknajczarniejszą demagogią, w której żadne poważne stronnictwo nie chce się licytować. Warto zaznaczyć, że ks. Okoń należy do tych ludzi, którzy jaknajwiększą przepaść między masami chłopskimi a inteligencją starają się wykopać.

O wydrukowanej w „Piaście“ Witosowym odezwie „Wyzwolenia“ rozpowszechnionej jako by na kresach wschodnich (odezwę tę przedrukowali z „Piasta“ w naszym piśmie) powiada p. Thugutt, że „jest nieczym fałszywym katem“.

ZWIERZENIA DE VALERY.

(o) Odkrycie doniosłego znaczenia zelektryzowało Irlandię, odbijając się głośnie echem w Londynie. Szczegóły w tej sprawie przesyła korespondent „L'Éclair“.

Po długotrwałych, starannych poszukiwaniach tajnej służby wywiadowczej wolnego państwa irlandzkiego, rząd nie miał żadnych wątpliwości co do faktu, że de Valera koresponduje z Wiljamelem Mellomes, swoim powiernikiem z czasów, kiedy b. prezydent był jeńcem Anglików w więzieniu Montjoy. Tajna służba wykryła w ostatnich czasach, że w przesyłaniu listów pośredniczyła pani de Valera, mieszkająca w Greystones, niedaleko Dublinu; nadto zaś zwrócono uwagę na wytworną urodziwą młodą dziewczynę, którą posadzono współcześnie o wrogię dla powstańców uczucia. Wywiadowcy mieli wszakże pewność, że ona to nosi listy, i gdy w tych dniach przybyła na zwykłą przechadzkę do wioski Greystones, zaarrestowali ją — mimo energicznych z jej strony protestów i odprowadzili do więzienia dublińskiego, gdzie poddano ją — rewizji osobistej.

skiego, gdzie poddano ją — rewizji osobistej.

Dokładna treść przejętych listów de Valery, które u pięknej młodej osoby znaleziono, nie jest jeszcze znana; z tego wszakże, co doszło do wiadomości wspomnianego korespondenta wynika, że chodzi tu poniekąd o zwierzenia polityczne przywódcy powstańców. Ujawnia on w tych zwierzeniach chaotyczne i rozpaczliwe położenie republikanów, których organizacja słabnie i zmniejsza się z każdym dniem. Przyznaje, że rozpętał osobiście wojnę domową z powodu różnicy zapatrywań, jaka istniała między nim a Griffithem i Collinsem. Wreszcie w tem co pisze, przebiega się głębokie znudzenie, ujawnia się stracona wiara w zwycięstwo republikanów.

Łatwo sobie wyobrazić, jakie wzburzenie umysłowe wywołało odkrycie tych dokumentów z jakim napięciem oczekiwane jest z równo w Irlandji, jak w Anglii ogłoszenie dokładnego tekstu listów. (7)

NA WARGINESIE.

DIALOG p. Skulskiego z kimś.

Działo się w najkrytyczniejszych chwilach ostatniego przesilenia, zwanego powszechnie „pilowaniem”. Drzwi kancelarii szczelnie pozamykane. Przy dziurce od klucza... ucho.

Osoby: Ktoś
Skulski
„Ucho”.

Tło dialogu: Tragiczny rozdział pomiędzy narodem a głową Państwa, za sprawą przewrotnych suferów belwederskich: Peria, Skulskiego, Rataja i Dębskiego.

Ktoś: Mam wątpliwości, czy na tem całym przesileniu nie zyska endecja.

Skulski: Byłoby to możliwe, gdyby...

Ktoś: Gdyby... co?

Skulski: Gdyby nie kanony Macchiavellego.

Ktoś: Macchiavelli za mądry, aby w waszym towarzystwie mógł znaleźć naśladowców, lub przynajmniej wykonawców.

Skulski: A jednak jest wyjście.

Ktoś: Skracać się.

Skulski: Dopuścić do wyboru Korfanteo, potem odmówić zatwierdzenia.

Ktoś: Tak! A pan ze swoim klubem odrobienia św.ństw staniesz po stronie Korfanteo — tak samo; jakieś obalił Siwińskiego.

Skulski: Nie chodzi o gabinet, lub o przesilenie, ale o przyszłe wybory. Klub mój musi być konsekwentny i musi poprzeć Korfanteo, aby uspić czujność narodowców i chryśtusowców, a potem ich zdradzić.

Ktoś: Ależ to szaleństwo, to umocni tylko endeków, zrobi z nich męczenników.

Skulski: Liczę na przeczulenie naszych obozów sejmowych. Narodowcy są przeczuleni miłością ojczyzny i arogancją żydowską; lewica rozkłada się nad swoim apostołstwem społecznym, a...

Ktoś: ... a pańskie centrum?

Skulski: Wypłynię przy wyborach, połączy się z wszystkimi niezadowolonymi i...

Ktoś: ... i?

Skulski: ... i z D. U. P.

Ktoś: Oto odpowiednie dla pana miejsce.

Pan Skulski ukłonił się i chciał odejść,

nagle.

Ktoś: Wie pan, że to centrum istotnie odpowiada pańskiemu zawodowi.

Skulski: Dlaczego?

Ktoś: Ciepła woda! Dobra na wymioty, a zła na zgotowanie herbaty. Oto patentowane ziółko na wszystkie choroby.

Pan Skulski dotrzymał słowa.

(5) „Gazeta Codzienna”.

WIADOMOŚĆ Z KRAJU.

Pomnik wdzięczności w Warszawie.

(K) W końcu tego miesiąca ma nastąpić w Warszawie odsłonięcie pomnika wdzięczności Ameryce, który będzie umieszczony na Krakowskim Przedmieściu, w pobliżu pomnika Mickiewicza. Odsłonięcie będzie połączone z wielką uroczystością na cześć Ameryki, na którą złoży się nabożeństwo w katedrze, poświęcenie pomnika z udziałem przedstawicieli rządu wojska, misji zagranicznych i dzieci. (7)

Złot handlarzy żywym towarem.

(K) „Emigrant” donosi, że do Polski zaczęli znowu przyjeżdżać z Ameryki południowej, głównie z Argentyny, handlarze żywym towarem, którzy udają bogatych kawalerów i zaręczają się tu z ubogimi dziewczętami, i potem sprzedają je do Argentyny i innych krajów. Co tydzień przybywa taka partja handlarzy.

„Otrzymują oni w tajemniczy sposób bardzo łatwo wszelkie wize, zarówno w Urzędzie emigracyjnym, jak i w konsulacie argentyńskim”. „Jest to doskonale zorganizowana banda, która zwyczajnie fałszuje wszelkie dokumenty”. Wielu przemyca swe ofiary do Hamburga, gdzie dopiero załatwiają tormalności.

W tych dniach przybyło do Warszawy 4-ch znanych handlarzy żywym towarem z Buenos-Ayres. (7)

Miliardowy szmugiel.

(K) Władze policyjne lwowskie łącznie ze specjalnym inspektorem z Warszawy przystąpiły w padły na trop miliardowego oszustwa. Niejaki Sztienberg stojący na czele spółki żydów wyprawiał całe transporty spirytusu z Polski do Czech, deklarując jednak te transporty, jako sody, za którą opłaca się mniejsze cło. Zapewne musieli mieć też przekupionego urzędnika, który, te „transporty sody” przepuszczał już od

szeregu miesięcy. Skarb państwa poniósł thereby straty. Aresztowano w tej sprawie 10-ciu „biednych żydków”. (7)

Strajk w warszawskich telefonach.

(K) W Związku z żądaniami personelu telefonicznego, onegdaj rano, jako w ostatnim terminie udała się delegacja do Zarządu Tow. „Cedergren”.

Pertraktacje trwały do godziny 10 i pół rano. Nie przyniosły one żadnych rezultatów, przeciwnie rozgoryczyły delegację.

Przystąpiła piono tedy natychmiast do akcji strajkowej.

Personel telefoniczny porzucił prace, a telefonistki pozostały wprawdzie na miejscach swego urzędowania — nie łączą jednak telefonów prywatnych.

Telefony instytucji miejskich i państwowych są czynne bez żadnych przeszkód.

Jak długo potrwa strajk — przewidzieć trudno, tembardziej, że chodzi tutaj o wynagrodzenie za lata służby w Tow. „Cedergren”, wobec zmian, jakie zachodzą w związku z przekształceniem tego Towarzystwa na polską Akcyjną Spółkę Telefonów Warszawskich. (2)

Statystyka.

Liczba żydów na Litwie Kowieńskiej.

Według sprawozdania białoruskiego biura prasowego o ostatnio dokonanej na Litwie kowieńskiej statystyce ludności, znajduje się tam 228,474 Żydów. Ogólna ludność wynosi 2,93,190, z czego 1,638,739 przypada na Litwinów, reszta — na inne mniejszości narodowe.

Statystyka słuchaczy na uniwersytecie

Ogólna liczba młodzieży, kształcącej się na uniwersytecie Jagiellońskim wynosiła w roku ubiegłym 4580. Z tego na wydziale teologicznym było 100 osób, na prawnym 1630, na lekarskim 843 i na filozoficznym 2002. Liczba kobiet wynosiła na wydziale prawnym 75, na lekarskim 183, na filozoficznym 763. Wyznania: rzymsko-kat. 3212 osób, grecko-kat. 105, żydów 1260, czyli 28 proc., z czego 104 słuchaczy zapisało się jako należący do narodu wosici żydowskiej reszta — jako Polacy. Ukraińców było zapisanych około 100, nadto kilku nastu Jugosłowian i Bułgarów. Liczba tych ostatnich byłaby większa, gdyby nie przeszkody znalezienia dla nich pomieszczenia. (8)

A. HEEDENSTIERNA.

2)

Służący państwa Byqvist.

— Moje drogie, to ma być niespodzianka — dodała zawiadowczyni.

W kilka minut potem zadzwoniono do przedpokoju państwa Byqvist. Drzwi otworzyła panna Ludwika, a ujrzawszy starszego już mężczyznę, bardzo dystyngowanego, z szarą broką i w cylindrze, dygnęła zgrabnie i rzekła:

— Z kim mam przyjemność?

— Nie tak uroczyście, drogie dziecko!... Będziemy kolegowali. Powiedz państwu, że Jonsson przyjechał — odparł Zdolny i poślaskał poufale podbródek panny Ludwiki.

— Mamo... mamo... pan Jonsson przyjechał — zawołała mieszaną panna Ludwika.

Mama wywała wprawdzie w wielkich miastach i widywała woźnych oraz szwajcarów, wyglądających jak senatorowie, ale kiedy teraz „zdolny” alias Jonsson, wspaniałe i nisko kłaniający się, stał tam w jej własnym przedpokoju, straciła zupełnie pewność siebie i podając mu swą małą tłustą rączkę rzekła:

— Witaj nam, panie Jons... chciałam powiedzieć Jonssonie. Niech się Jonssonowi dobrze powodzi w naszym skrom... hm... w naszym domu.

— Bardzo dziękuje jaśnie pani. Niech

się tylko dowiem o moich czynnościach to...

— Ależ... ależ... to jest... my nie jesteśmy zbyt wymagającymi, ja i mój mąż. Niech Jonsson tylko pełni służbę w sposób przyjęty w każdym lepszym domu, a wszystko będzie dobrze. Pokój Jonssona...

— Mamo, mamo! — wołała panna Ludwika, ciągnąc matkę do stołowego pokoju.

— Mamo, to nie uchodzi, ażeby on spał w tym małym pokoiku obok kantoru ojca. Trzeba mu dać ten pokój obok sypialni.

— Naturalnie. Nigdybym nie sądziła, że on tak wspaniale wyglądał... Słyszałaś, powiedział mi „jaśnie pani”. No będzie to będzie po nosie Browallowej i Cederlundowej.

Postać Jonssona zaimponowała wszystkim, wyjąwszy Byqvista juniora, który był dziećciem nowszej ery i nie wogóle na nim wrażenia nie wywierało.

— Te beczki mają być wtoczone jeszcze przed obiadem do magazynu — kiedy Jonsson przechodził koło kantoru.

— Dobrze, jaśnie pani — odparł Jonsson uchylając czapki.

Po upływie godziny powrócił.

— Proszę jaśnie panal...

— Co takiego?...

— Beczki są już na właściwym miejscu.

— Dobrze.

— Ale człowiek, który je wtoczył, żąda 30 öre...

Ubodło to Byqvista juniora, spojrzął zdumiony na ojcowskiego sługę i wyliczył mu w milczeniu żądane pieniądze.

— Bardzo dziękuje jaśnie panu.

Kiedy się zbliżał czas obiadowy, który z powodu lokaja zmieniono z godziny drugiej na czwartą, znalazła się cała rodzina Bryqvistów w gabinecie obok salonu stołowego.

— Panienci niech idą do swego pokoju, a ty Jasiu do kantoru; przysięgę Jonssona z oznajmieniem, że już podano do stołu.

— Ale, droga Marto, dajże mi pokój, głodnym, jak wilk — zauważył ojciec Byqvist.

— Więc płacąc lokajowi 400 koron roczną, mamy siadać do stołu podług dzwonka, jak parobcy na wsi?... O! nie, na to nie pozwolę!... — zdecydowała pani Byqvist.

Kiedy Jonsson powrócił z pokoju panienci, ukłonił się i zameldował:

— Proszę jaśnie pani, panienci nie są jeszcze ubrane.

— Czyście używały prysznicu, dziewczynki? — spytała mama, gdy wkrótce do stołowego pokoju wpadły córki.

— Nie...

— Ale Jonsson mówił... hm...

Teraz wszystko zrozumiała pani Byqvist. Jonsson przywykł, że damy przebierają się do obiadu. Wstyd opanował ją gwałtowny.

Usiedli do stołu, nie mówiąc ani słowa.

Obawiano się popelnienia jakiegokolwiek niestosowności.

— Proszę jaśnie pani — rzekł Jonsson — nie dostałem jeszcze klucza od piwnicy z winem. Może je młodsza dzisiaj poda?... (Dok. nast.)

ZYGZAKI.

„Strzelec“ a opinia publiczna.

Poniższy dokument świadczy, jak i typet po siada organizacja strzelecka u nas dzięki poparciu, jakiego mu udziela Balweder i rząd.

ZWIĄZEK STRZELECKI

Opis.

Komenda Obw. Kalisz

L. dz. 47 | 22

dnia 8 lutego 1922 r.

Do Pana Palucha

w Goliszewie.

Komenda Obwodu Związku Strzeleckiego Kalisz otrzymała zawiadomienie, iż Pan w zły i niewłaściwy sposób odzywał się do Związku.

Wyjaśniam przeto Panu, Tow. Zv. strzelecki jest zatwierdzonym przez min. spraw wewn. i min. wojny, że jest popierane przez rząd i władze wojskowe wszelkie przeto wykroczenia przeciwko temu stowarzyszeniu będą ko munikowane odnośnym władzom i surowo karane.

(—) Sołczyński
Komendant obwodu

Za zgodność z oryginałem:

M. Wereszczaka.

RONIKA

— Kalendarzyk.

Dziś Środa, 11 października Piacydy i Zenajdy
Wschód słońca g. 6 m. 49
Zachód g. 5 m. 59

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 63)

„Nina“

Teatr „Scala“ (Cegielniana 13)

„Odmłodzony Adolar“

Filharmonja (Dzielna 20)

„Casino“ Piotrkowska 67

„Dr. Mabuze“

„Luna“ (Przejazd 1)

„15 preludjum Chopina“

„Odeon“ Przejazd 2

„Klątwa milionów“

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Straceńcy z nad Adrii“

— Kalendarzyk historyczny.

1285 Przemysław II poślubia Ryzę, córkę Władysława demara.

Wiadomości bieżące

— Posiedzenie finansowe Magistratu.

Referat Prasowy Magistratu m. Łodzi komunikuje między innymi:

W związku z krytyczną sytuacją finansową miasta 7-go bm. zwołane zostało specjalne posiedzenie Magistratu. Poszczególne wydziały zgłosiły szereg wniosków, dotyczących ograniczeń budżetowych. Jak wiadomo, wzrastająca drożyzna środków spożywczych i budowlanych wytworzyła deficyt w budżecie miejskim, sięgający miliard 400 milionów marek.

Po ożywionej dyskusji uchwalono: 1) że wydatki związane z działalnością na polu szkolnictwa, opieki społecznej i zdrowotności pod żadnym warunkiem ograniczane być nie mogą, 2) deficyt budżetowy Magistratu wynika z ogólnej dewaluacji pieniądza i wzrostu drożyzny, dlatego nie może być rozstrzygnięty przez samorządy, lecz przez racjonalną politykę gospodarczo-finansową państwa; 3) nakładanie podatków jest ograniczone ustawą o zasileniu finansów miejskich z dnia 17-go grudnia 1921 r., uniemożliwiając przedstawienie się należytej inicjatywy podatkowej ze strony miast. W tym celu Magistrat upoważnił ławnika Badziana do zwołania konferencji finansowej oraz rozesłania ankiety w sprawach podatkowych; 4) zwrócić się do Zarządu Związku Miast Polskich o zwołanie konfe-

rencji przedstawicieli samorządów z Ministerstwem Skarbu w sprawie zarządzenia katastrofalnej sytuacji finansowej miast polskich.

Do 1-go stycznia 1923 r. wstrzymać się od wydatków, powiększających budżet miasta. Wobec wielkich ciężarów, jakie miasto ponosi, wnosząc opłaty na Kasę Chorych, upoważnić ławnika W. Z. P. Joela do zwołania specjalnej konferencji z przedstawicielami Kasy Chorych w celu obmyślenia środków zaradczych.

Oprócz tych zasadniczych uchwał postanowiono rozpatrzyć wnioski, zgłoszone przez szereg wydziałów w sprawie ograniczenia wydatków.

— O płacę dozorców domowych.

(b) Z inicjatywy inspektora pracy p. Wołkiewicza odbyła się konferencja w inspektoracie pracy, zwołana w związku z wystawionymi żądaniem podwyżki płac o czterysta proc. Przez dozorców domowych. W konferencji brali udział przedstawiciele obu stowarzyszeń właścicieli nieruchomości, delegaci związku dozorców domowych oraz przedstawiciel okręgowej komisji związków zawodowych. Do porozumienia nie doszło.

— O wywóz bydła do województwa śląskiego.

(b) Ponieważ niektóre władze instancji czynią trudności kupcom, dostarczającym trzode i bydło do województwa śląskiego, wojewoda wydał podległym mu organom polecenie, aby wszelkie przeszkody usunięte zostały, gdyż między województwem śląskiem a pozostałym obszarem Rzeczypospolitej żadna granica gospodarcza nie istnieje.

— Dalsza wysyłka umysłowo chorych.

(b) Najbliższy transport umysłowo chorych z „Kochanówka“ wyjedzie do Kocborowa w dniu 23 bm. zainteresowani rodzice lub opiekunowie chorych mogą założyć się w wydziale zdrowotności publicznej.

— Kto będzie wolny od podatku.

W związku ze spadkiem waluty polskiej ministerstwo skarbu projektuje zmianę podatku dochodowego w kierunku przesunięcia w górę dotychczasowej granicy dla t. z. dochodów z pracy (4 miliony rocznie), dla których stawka przy wymiarze podatku była niższą, niż dla dochodów z przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych. Równocześnie z tą zmianą ma być powiększona norma t. zw. minimum egzystencji, wolnego od podatku. Projektowane jest podniesienie tej normy do 1 miliona marek. Wypracowany przez ministerstwo skarbu projekt podwyższenia podatku gruntowego do 10-krotnej wysokości dotychczasowej, który w tym Sejmie zatwierdzonym nie został, ma być, jak się dowiadujemy, przy dalszym wzroście cen za produkty rolne przez ministerstwo skarbu wycofany i zmieniony w kierunku dalszej jeszcze podwyżki stawek.

Ministerstwo skarbu przygotowuje do wniesienia do przyszłego sejmiku projekt zmiany dotychczasowego podatku przemysłowego w tym kierunku, że podatek ten będzie pobierany nie od dochodu przedsiębiorstw przemysłowych, a od obrotu. Wosokość podatku ma wynosić około 2 procent obrotu. (2)

— Pociągi osobowe czy pasażerskie?

Pytanie: jak nazywać pociągi, przeznaczone dla przewozu osób? — rozwiązało obecnie Ministerstwo kolei żelaznych.

Celem zapobieżenia bowiem nieporozumieniom, mogącym wynikać z dwójakiego stosowania wyrazu „osobowy“, a to raz dla określenia jednej kategorii pociągów, przeznaczonych dla przewozu osób (w przeciwieństwie do pociągów pospiesznych), wydało Ministerstwo to do wszystkich podwładnych władz i urzędów rozporządzenie z poleceniem używania dla ogólnego określenia takich pociągów nazwy „pociągi ruchu osobowego“ lub w skróceniu „pociągi pasażerskie“. O reszcie to obejmuje wszystkie kategorie pociągów, przeznaczonych dla przewozu osób razem wzięte,

t. j. pociągi luksusowe, ekspresowe, pospieszne osobowe i mieszane. Nazwy tej należy używać w słowie i piśmie.

Nazwa „pociąg osobowy“ będzie więc odtąd służyć jedynie dla określenia jednego z powyższych pięciu rodzajów pociągów, służących dla przewozu osób. (2)

— O straż przy komisjach głosowania do sejmiku i senatu.

(b) Wobec tego, że ochrona znacznej liczby lokalów wyborczych w dniu głosowania natręczać będzie wielkie trudności, województwo wydało polecenie starostom, aby każdy przewodniczący komisji wyborczej dokładnie znał miejsce, gdzie znajduje się pogotowie policyjne. Do bezpośredniego strzeżenia lokalów wyborczych utworzone będą specjalne „straże wyborcze“ z sołtysiem na czele zaopatrzone w specjalne oznaki w formie przepaski na rękawie. Tyłko w niektórych wypadkach na czele straż mogą stać funkcjonariusze policji państwowej. Również władze administracyjne winne zawsze porozumieć się z kompetentnymi władzami wojskowymi celem zarządzenia pogotowia wojskowego. Pogotowie to może być wysłane na ogólnych zasadach i w wypadkach poważniejszych zaburzeń. (8)

— Wielki wiec w dzień Zarzewie.

Zwołany przez dz. Nar. Str. Pr. wiec na Zarzewie odbył się w niedzielę dn. 8 bm. W obecności przeszło 600 osób, inż. Folkterski referował na temat programu stronnictwa i jego znaczenia społecznego i politycznego. Po nim p. Piechotkówna z Warszawy uzasadniła konieczność społecznej i politycznej kierunku chrześcijańskiego i narodowego. Oba przemówienia spotkały się z gorącym uznaniem słuchaczy.

Bezpartyjnemu p. J. Jagodzie udzieliło przydaję głos, gdy jednakowoż — ów bezpartyjny mówca zdjął maskę i zaczął bronić i wychwalać lewicową politykę — mimo starań przydaję wiec, zebrani na sali nie pozwolili na dalsze prowokacyjne przemówienie — obecni na sali pepesowcy i enperowcy zaczęli śpiewać „czerwony sztandar“, którego dźwięki całkowiec zagłuszyli zebrani odśpiewaniem Roty — Po czym powzięto przez aklamację rezolucję głosowaną na 10-tę narodową, Nr. 8 z Kortantym na czele.

Wypadki i kradzieże.

— Zamach samobójczy.

Przy ul. Bednarskiej 2, niejaki Stanisław Strzelczyk w celu samobójczym napił się karbowu. Pogotowie udzieliło mu pierwszej pomocy. (8)

— Pobity za sprzedawanie Rozwoju.

Sprzedawcę naszego pisma Michała Kucierskiego napadł na ulicy jakiś osobnik i wymyślając za to że Kucierski sprzedaje „Rozwój“, powalił na ziemi i dotkliwie poturbował po czym zbiegł.

Spisano protokół w III komisariacie. (2)

— Walka z pijaństwem.

(b) W dalszym ciągu za ukekanie się w miejscu publicznym w stanie nietrzeźwym pociągnięci do odpowiedzialności (an Zawadzki (Pańska 99) Nawrocki (Sienkiewicza 8), Władysław Hamuskiewicz (Rokicińska 11), Stefan Piotrowski (Zielona 40), Józef Wichek (Filenberga 38), Antoni Gęstler (Cegielniana 50) Stanisław Paszcowski (Andrzeja 41), Andrzej Katpecki (Złotowska 103), Teo ora Nowakowska (Zawiszy 38) Franciszka Kielska (Zawiszy 14), Józef Bugaj (Południowa 4), Melanja Kudlak (Bałucki Rynek 9), Piusus Liberman (Wolborska 1), Julian Nowak (Wolborska 1) Zygmunt Chojański (Św. Jana 22) (6)

— Pożar.

(b) Wczoraj w południe wybuchł pożar w domu Nr. 103 przy ulicy Złotej. W stodole mieszczącej się w domu parterowym, należącym do Cyreckiego, z powodu wadliwego stanu kanału kominowego zapaliła się się słona i rzepak. Po dwugodzinnej nieustannej pracy pożar udało się ugasić. Straty nie ustalone. (6)

— Napady bandyckie.

(b) Zamieszkały przy ul. Karolewskiej 26 Adam Bukowski zamierzał policji, iż onegdaj wieczorem przy zbiegu ul. Karolewskiej i Towarowej raczył się zabryzmać go i zarządził pieniądze. Napadnięty wydał bandytom 50,000 mk., którzy następnie zbiegli.

Ognień w lesie Kobyla gminy Szadek ograbio Zuzannę Fibisz, za pomocą doprowadzenia jej do stanu nieprzytomnego. Napadniętej zrabowano 180,000 mk. Sprawców napada ujęto. (6)

Teatr i sztuka

— Teatr miejski.

Dzisiaj w środę Teatr Miejski daje nastrojowy dramat L. Kampfa pt. „Nina”. W czwartek powtórzą będzie arcywesoła kom. B. Winawera pt. „Roztwór prof. Pytla”.

W przyszłym tygodniu ukaże się arcydzieło Ib-jena „Peer Gynt” z p. Adwentowiczem w roli tytułowej.

Próby w pełnym toku. (8)

— Operetka w Scale.

W środę dn. 11 bm. „Odmłodzony Adolar” ostatni szlagier Warszawy. W czwartek dn. 12 bm. „Dziewczę z Holandji” z p. Julią Godlewską w roli „Księżniczki Jany”. W piątek dn. 13 bm. „Księżniczka „Czardasza” Kalmana operetka ta odniosła rekord powodzenia na całym świecie. Dyrekcja i reżyserja przystąpiła do wystawy „Księżniczki Czardasza” z całą starannością dając nowe dekoracje i kostjumy. 6

— Z Kabaretu Artystycznego „Kakadu”.

Wczoraj przy wypełnionej sali publicznością odbyła się premiera, która wypadła bardzo dobrze. Cały zespół artystyczny z p. Mirą Zimińską Orszafską, Ireną Korssówną, para taneczna Truzzi Velte oraz panami, Unaszem i Redem na czele zbierał zasłużone oklaski. (8)

Komunikaty

— Organizacja Związku Hallerczyków w Łodzi.

Komitet organizacyjny zwołuje walne zebranie organizacyjne na czwartek dn. 12 bm. o godz. 7 wiecz. w lokalu Stow. Handlowców p. ul. Piotrkowska 108 II piętro, na które za prasza wszystkich zdemobilizowanych, byłych formacji Hallerowskich.

Za formacje Hallerowskie uważane są: II Brygada, Armja polska we Francji, V Dywizja Syberyjska, Dywizja Żeligowskiego, II korpus, Oddziały polskie we Włoszech, Oddział Murmański i Armja Ochotnicza.

(8) 4248-1

PIĄTA LOTERJA PAŃSTWOWA

Piąta klasa. Ostatni dzień.
Główne wygrane.

Mk. 10.000 nr. 97946 i (premja) 4.000000.
Mk. 40.000 nr. 82219.
Mk. 25.000 nr. 46632.
Mk. 15.000 nr. 28745 37967 93303.
Mk. 10.000 nr. 7780 23934 14190 23067
31617 33837 34082 51367 51871 67826 74291
74350 89057.
Mk. 8.000 nr. 1561 6170 8082 15038
15098 18660 18308 19010 2090 30421 32758
34716 38069 45337 46494 48149 55112 55970
57281 57745 62678 75664 78103 80820 82330
83415 85680 86862 88496 91229 92624 93648
97480 97592 97885 979. (8)

Kronika wyborcza

DOKOŁA WYBORÓW.

(w) Do okręgowej komisji wyborczej nadsyłają komisje obwodowe drugie i trzecie egzemplarze list wyborczych.

Z 14 KOMISJI WYBORCZEJ.

(w) Dzisiaj odbędzie się zebranie komisji wyborczej 14 celem zatwierdzenia nadsyłanych spisów wyborczych do Sejmu i Senatu przez obwodowe komisje. Zatwierdzone egzemplarze otrzymają obwodowe komisje z powrotem 26 bm. Według obliczeń dokonanych komisji okręgowych, liczba wyborców do Sejmu w okręgu łódzkim (powiat łaski i sieradzki) wynosi około 196,200 osób, a wraz z dodatkowymi spisami, suma ta dojdzie do 200,000 wyborców, w powiecie łódzkim na 49 komisji obwodowych wypada 55,716 wyborców, w powiecie łaskim na 71 komisji—71,787 wyborców, a w powiecie sieradzkim na 67 komisji wypada 68,686 wyborców.

Okręg do Senatu tj. województwo łódzkie posiada 965 komisji obwodowych.

HUMORYSTYCZNE LISTY.

(w) Wnieiono na ręce komisarza okręgu kilka list, których traktować poważnie nie można, są bowiem albo produktem chorobliwej megalomanji czy politykomanji kilku jednostek albo wprost wzbudzają podejrzenie nieuczciwego nadużycia czyjegoś zaufania. Do tych kategorii zaliczyć należy 1) Listę „Ligi

pracy” z nazwiskami naczelniemi: Niewęglowskiego, Ollanickiego, Poczubotta, Scharliaka Rembowskiego; 2) Listę „Stronictwa Pracy” w której pomieszczone są nazwiska działaczy kierunków politycznych nie mających ze sobą nic wspólnego. A więc obok nazwisk Ignacego Pa derewskiego i b. min. spr. zagr. Skirmunaj znajdziemy tam nazwiska gen. Bałachowicza i Janusza ks. Radziwiłła; 3) Listę „kontuszowców” z nazwiskiem naczelny m. Koziańskiego znanego aferzysty, osadzonego swego czasu za różne ciemne sprawy w więzieniu; 4) Listę wszechpolskiej organizacji bezpartyjnej z nazwiskami Pudłowskiego, Banasłaka, Józefowicza, Skorskiego i innych; 5) Wreszcie listę z rozdzieraczem wezwaniem „Ratujcie Polskę”, z jedynym jedynym nazwiskiem d-ra filozofji Stanisława Franciszka Michalskiego. (4)

Przemysł i handel

O polską flotę handlową.

(=) Ministerjum przemysłu i handlu opracowało projekt ustawy o budowie polskiej floty handlowej. Projekt przewiduje finansową pomoc państwa dla towarzysów żeglownych i przedsiębiorstw budowy okrętów, która ma się wyrażać w długoterminowych kredytach i bezwrotnych subwencjach. Wysokość tych kredytów i subwencji ma być ustalona w porozumieniu ministerjum przemysłu i handlu z min. skarbu. (6)

Giełda warszawska

z dnia 10 b. m.

1/2 listy ziem.	—	Dol. St. Złd.	10800
4 1/2% mk.	—	Marki niem.	570
4% obl. m. Warsz.	—	Franki franc.	812
5% obl. m. Warsz.	—	Funty	48,800

Czeki i wpłaty.

Belgia	765	Londyn	47,750
Berlin	5,60	Nowy Jork	10,800
Gdańsk	3,90	Paryż	820
Praga	575	Wiedeń	14,25

Akcje.

Bank hand.	6700	Ostrowiec	29,009
„ Dyskont	5100	Radzki	11,000
„ Kredyt.	4750	Starachowice	15,500
„ Zjed. z pol.	2500	Zyrardów	350,000
Cukier	209,000	Borkowski	3400
Drzewo	2000	Zedługa	1700
Litpop	16,000	Jablkowscy	2900
Częstocice	212,500	Nafta	2,250

LIKWIDACJA

działu drobnej galanterji oraz

OBUWIA

— !!! Ceny znacznie niższe !!! —

Frydberg, Koc i S-ka

Łódź, Piotrkowska 90. (4257K1)

Ofiaruje z dostawą w trzech tygodniach

ca. 150.000 kg. zelaza a mianowicie:
ca. 35.000 kg. okrągłego w prętach
ca. 100.000 kg. „ dla robót betonowych
ca. 2.000 kg. kwadratowego w prętach
ca. 13.000 kg. płaskiego w prętach
i ca. 1100 arkuszy blachy grubej
Spieszne zgłoszenia konieczne.

Dom Handlowy Przemysłowe

B. KOWALCZYK

Ogródowa 78.

(4256K1)

Kupię

cała dobrych krów dojnych
Zgłaszać się Karolew ul.
Wileńska 7 ogród Gundelacha Psarski. (4262K3)

Pracę

150% drożej kupuję brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zęby, oraz różną biżuterję
Konstantynowska 7 Milich
prawa oficyna I-sze piętro
3599w

Wózek

ręczny, kryty kupi DE-NA, sp. z ogr. odp. 6 go Sieronia 22 4247b2

Sprzedam plac

w Władzowie 1400 kw. lok. ci. Wiadomość Łowicka 9 u właściciela domu od 4 do 7 wieczór. (4241d3)

Przed zakupem

garderoby jesiennej firma

Szmechel i Rozner

Łódź, Piotrkowska 100 i 160 filja prosi ją odwiedzić. Skład jej zaopatrzonej wielkim wyborze po umiarkowanych cenach.

Bluzki, suknie, palta, spodnie, ki. Sukienniczki, palta dla dzieci, woznynek. Garniturki, palta dla chłopców. Bielizna, chustki, trykotaże. 3800K3

TOWARY BŁAWATNE Bielznie, kostjumowe, palciowe. Po cenach konkurencyjnych sprzedają

ŁÓDŹ Piotrkowska № 141 **STELZNER i WEBER**

41256K1

Dyrekcja koncertów; Alfred Strauch. Telefon 13-85.

SALA FILHARMONJI, Dzielna № 20,
Telefon 13-84.

Czwartek dn. 12 października o g. 8 30 w.

Drugi i ostatni KONCERT

Program wypełni:

MIKOŁAJ ORŁOW

Słynny pianista — wirtuoz.

W programie: Schubert-Tausig: Wariacje H-moll Skriabin: 6 etudes op. 8 z 3-ej sonaty. Chopin: Ballada № 1 i № 3 Nocturne E dur — Walc As-dur op. 64 Mazurek Cis-moll-Polnaisa As-dur op. 53.

Sobota dnia 14 października o godz. 8.30 w.

KONCERT z „Cyklu wielkich solistów“

Program wypełni:

A D A M D I D U R

Król śpiewaków.

4254d1

Przy fortepianie. Dyr. Teodor Ryder.

Program: Mozart Arja z opery „Wesele Figera“ Valverde Clavelitos Pieśń hiszpańska. Rossini Tarantella Musorgski Ballada o pchle. Pieśń polskie. Flo-tów Aria z opery „Marta“. Bizet Arja z opery „Carmen“

Bilety do nabycia w kasie Filharmonji codz. od g. 10—11-ej i od 3—7 w., a w niedz. i święta od 10—11 i od 3—5 pp.

KORZYSTAJCIE!

Firma Ginter i Jankowski

dostawcy dla garnizonu łódzkiego z dniem 10 października rozpoczęli wyrób różnych gatunków wędlin, które po znacznie niższych hurtowych cenach będą sprzedawane w kasynom oficerskim, gospodom i sklepom żołnierskim jak również i miejscowym prywatnym sklepom.

Sprzedaz odbywa się w Rzeźni Miejskiej, przy ul. Inżynierskiej № 1, od 2 — 5 godziny codziennie.

Hurtowe zamówienia z dostawą na miejsce.

Niezamownym gości na rosół za bezcen.

(4260b3)

Szkło okienne i kit

— poleca najtaniej —

Tr. Hanelt Łódź, ul. Pusta Nr. 17

Firma egz. od 1897 r. (3962K10)

WIRÓWKI

Związek Spółdzielni Mleczarskich w Warszawie

Oddział w Łodzi, Al. Kościuszki № 29

dawniej Warszawskie Ziemlarskie T.wo Mleczarskie

KONWIE.

HUFNALE

Ze świeżego transportu poleca sklep

„ELIBOR“

Spółka Akc. Handlowo-Przemysłowa

Ł. J. Borkowski

ŁODZ, ul. Piotrkowska 48, tel. 84. 4188s3

Dr. S. KANTOR.

specjalista chorób wenerycznych i skórnych

Ul. Ewangelicka 2. Godz. przy jęc od 9—2 i 6—8.

Panie od 5—6. 361

Potrzeba

służącej do gotowania dla dwójga osób zamieszkujących małe apartamenty. Złóż się do Griffin Piotrkowska 243.

4178K2

KUPUJE

placę 100 proc. drożej za złoto, srebro, brylanty, zęby sztuczne, garderobę, kapy pluszowe oraz szale czarne. Proszę się przekonać. Zachodnia 32, poprzeczna otoczna, 1 p. m. 15, L. Milich. 4245K

Ważne

Dla pp. właścicieli nieruchomości.

poszukuje dzierżawy podwórka lub placu 6000 l. kw. z obszernym budynkiem (szopa, stodoła, komórki lub t. p.), albo też duże piwnice lub sutereny; przytem mieszkanie o 1 lub 2 pokojach z kuchnią pożądaną; lecz niekonieczne. Oferty z warunkami do Agencji ogłoszeń i reklam W. Traciewskiego, Łódź, ul. Radwańska 6. (4165d)

Sezon 1922-23.

Orkiestra Filharmoniczna w Łodzi

(Zarząd i Sekretariat: Piotrkowska 79)

Sala Filharmonji, Dzielna № 20.

W niedzielę, dn. 15 października r. b. o g. 12 w pol

1 Poranek Muzyczny (Ludowy)

Solista Prof. M. BUXNIK.

Dyrekcja: TEODOR RYDER

W programie: Moniuszko: Uw. do op. „Halca“; Muzyka baletowa z op. „Hrabina“; Saint-Saëns: Fant. z op. „Samson i Dalila“; Wagner: uw. „Polona“

W niedzielę, dn. 15 października r. b. o g. 4-ej popoł
1 Koncert Symfon. Popołudn.

Solista: Adam Frydman (skrzypce)

Dyrekcja: (M CHAŁ PRESS)

W programie m. in.: P. Czajkowski: Symf. VI Patetyczna. Mendelsohn. Koncert skrzypc.

W poniedziałek, dn. 16 października r. b. o g. 8.15 w

2-gi Wielki Koncert Symfon.

(I cykl abonamentowy)

Solista: METZGER-LATTERMAN (śpiew)

Dyrekcja: Oskar Fried

W programie m. in.: G. Mahler: 1 symfonia. Saint-Saëns: Arja z op. „Samson i Dalila“

Bilety na wszystkie powyższe koncerty do nabycia w kasie filharmonji codz. od 10—11 i 3—7.

UWAGA: Z chwilą rozpocz. konc. drzwi na salę będą zamknięte. 4258s

Nie kupujcie towarów!

— — — — —
póki się nie przekonacie, że najtan. kupuje się w składzie pod firmą: — — — — —

Najtańsze źródło

bo w mieszkaniu prywatnem.

Łódź, ul. Dzielna № 36.

Towary białe, płótno kolorowe, na wyspy, pościel, całgi różne, chusiki, bostony, szewioty, korty, sukna sibiry, barchany, f. anele, podszezwki, nici i inne towary.

Uwaga! Hurtownikom fabryczne ceny; również wysyłam odpowiednio odcinki tow. podług zamówien.

**Czego czekacie ?
Panie i Panowie**

Czy nie wiecie, że wszystko co chwila drożeje a przecież każdy z was potrzebuje na zimę towary na płaszcze, ubrania, suknie, kostjany i bieliznę. Są do nabycia dla własnej potrzeby lub na sprzedaż, praktyczny, mody w noszeniu, korty,

3 mtr. **UBRANIE** męskie 10,000
na za mk. za mk.

Wyższy gatunek czystej wełny za 15,000, prima 18,000 i extra za 22 500 i 25,000 mk.

Również są do nabycia po cenach fabrycznych resztki płótna białego i kolorowego na bieliznę i pościel, szewioty wełny, korecki na damskie suknie, wełnory na płaszcze, barchany, całgi caustki ciepłe, oorusy kapy, pończochy, nici i wiele innych towarów

Skład fabryczny M. Bryl Łódź, ul. Piotrkowska 56

Uwaga: Zamówienia na prowincję o 1 mk 20,000 wysyła się pocztą za zał. czka. Przy większych obrotach pożądanym jest zadatek O ile towar zamówiony nie podoba się przyjmuje takwy z powrotem. (4171K3)

Przyjeżdżających do Łodzi prosimy o zwiedzenie zakł.

LECZNIKA CHOROBU ZĘBÓW

LEKARZA-DENTYSTY H. PRUSS

145 Piotrkowska 145.

za plombowanie, oraz wprawianie zębów
optata podług tacy. 3569s

Jeszcze dni kilka! — — — Jeszcze dni kilka!

LUNA

„15 Preludjum Chopina“ W roli głównej
N. Kowanko.

LUNA

425301

Teatr świetlny
Nowości
Piotrkowska róg Główna.

Pierwszy raz w Łodzi ekscentryczny film rosyjski, wytwórni „JERMOLJEVA“ z ułudami publiczności **Rimskim i Karabanową** w rolach głównych.

Tajemnice portu Sewastopol.

Piękne widoki
Krymu. 4246d1

OPERETKA
„SCALA“

Dziś
o g. 8.30 w.

ODMŁODZONY ADOLAR

oper. w 3 akt.
Rysz. Kesslera. 4259b1

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

AA Meble sypialnie stołowe szafy łóżka stoły krzesła otomany kozetki krzesła wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przechódziecki Piotrkowska 108 6262-0

AAA! Kupuję meble wywazy futra garderobę, maszyny do szycia, płacę najwyższe ceny. Łażnik, Benedykta 28 m 15 parter. 8887-22

AA Szafa łóżka bielizniarkę, stół krzesła otomanę sprzedam Przechódziecki 24-3 8861-1

A Meble sypialnie, szafy, łóżka, stoły, krzesła sprzedaje najtaniej. Kaczorowski Piotrkowska 65 w podwórzu. 8831-3

Skopów tacznych stołów na sprzedaż dominiem „Procy“ przez Połdebicę. 8830-2

Do sprzedania kawiarnia z obszernym lokalem w doborym punkcie. Wiadomość ul. Piotrkowska 271 m 13 od 5 do 8-ej. 8885-2

Majątki ziemskie, gospodarstwo rolne domy młyny interesy handlowe itp w największym wyborze posiada do sprzedaży Biuro pośrednicze Taszyckiego Piotrkowska 90. 8873-20

Maszyna do szycia zupełnie w dobrym stanie, bielizniarka ładna mocna prawie nowa do sprzedania tania. Wiadomość Wodna 10 m. 2 od 8-11 i od 8 wiecz. 8896-5

Piec katłowy w doorym stanie do sprzedania. W adomość Wólczajska 139 u gospodyni. 9050-2

Karetki, powozy, bryczki, Kowale, i wozy węglańskie sprzedam Kilińskiego 28. 9039-6

Sprzedam domek z ogrodem owocowym, Młynarska 89 Bałuty. 9040-3

Kon młody zdolny do wyjazdu i robót sprzedam Kilińskiego 28. 9041-6

Maszyna do pończoch (sztrimpki) okazynie do sprzedania ul. Główna 18 m 25. 9045-5

DOMEK murowany w Ozorkowie sprzedam 12 stacji, obórki murowane, dwa sklepy, ogródek, mieszkanie wolne, 5 mil, Wiadomość Ozorków 250 8881-4

Do sprzedania transmisja z lampami 80 łokci, grubości 50-55 milimetrów Konstantynów ul. Karola 301 W. Leśniewski 9047-2

Natychmiast do sprzedania lub wdzierżawienia skład apteczny na bardzo dobrych warunkach ma biuro Fortuna Łódź Wólczajska 165. 9046-3

Sklep z pokojem elektrycznym sprzedam z powodu wyjazdu Kilińskiego 191 9048-5

Sprzedam sklep rzeźniczy z całym urządzeniem obszernym lokalem wiadomość Piotrkowska 284-51 oficyna Górny Rynek. 9026-2

Domek murowany z ogrodem owocowym zaraz do sprzedania, powód wyjazd, cena przystępna Łódź-Chojny Mazurska 33 przed koleją. 9028-1

Uwaga! Największy wybór sklepów, domów, fabryk, gospodarstw rolnych, majątków ziemskich, interesów handlowych ma do sprzedania biuro „Fortuna“ Łódź Wólczajska 165 9020-5

Łóżka szafki, krzesła, wózek dziecienny sprzedam Orla 23 m 4 9021-1

Sprzedam sklep spożywczy tani z powodu wyjazdu. Wiadomość ul. Wólczajska 141 w kawiarni. 9025-5

Sprzedam okazynie maszynę do szycia nową, łóżko z materacem sprężynowym. Kilińskiego 77-2 9012-2

Sprzedam otomanę leżanikę łóżko z materacem biurko stół krzesła. Piotrkowska 134-9 II piętro. 9016-1

Sprzedam maszynę do szycia suknie nową czarną jedwabną wyżymaczkę do bielizny Piotrkowska 275-18 9017-1

Sprzedaj bielizny trykotowej handlującym procent Pusta 11 m 1 8908-2

Młodu z szaszem większą ilość zaraz do sprzedania Przechódziecki 49 Głowacki. 9830-1

Różne:

Akuszerka masażystka A. Frenkler 6-go Sierpnia № 18 m 20. 8792-6

Akuszerka Pipikowa przyjmuje zamówienia pań miejscowych i przyjezdnych Piotrkowska 132 8829-14

Przyjmę dwóch mężczyzn na mieszkanie ul. Pańska 99 m 22 9031-2

Drukarnia Dziennika

„ROZWÓJ“

ŁÓDŹ, Al. KOŚCIUSZKI № 41.

Przyjmuje wszelkie zamówienia w zakresie drukarstwa wchodzące. Ceny niskie. Roboty przyjmowane wykonywa się szybko i solidnie :: ::

Majątki ziemskie gospodarstwo młyny parowe domy w Zgierzu i okolicach wielki wybór poleca biuro „Pośrednik“ Zgierz Parzęczewska 5 8805-3

Pomocnik aptekarski i uczeń z praktyką szukają posady Oferty sub „A B“ do Redakcji Rozwoju. 8032-3

Potrzebne zdolne panny poręczne i uczennice do haftu. Wodny Rynek 10 m 7 Hadrowicz. 9033-3

Potrzebni chłopcy do zakładu ślusarskiego. Wólczajska 112 9037-1

Przybiłkat się 4, b. m pies foterjer biały, czarny łepek podpalany. Do odebrania za zwrotem kosztów u dozorcey. Andrzeja 35. 9042-2

Potrzebny subiek do zakładu fryzjerskiego Wiadomość Benedykta 59 lub chłopiec umiejący pracować. 9034-1

Zdolnym krawcowom wyjdę się robotę po za dom, za złożeniem kaucji do firmy A. Cabanek ul. Piotrkowska 275 9043-3

Potrzebne szwaczki do wojskowej bielizny ul. Zielona 16 m 5 9044-1

Potrzebne zdolne i uczennice do szydełkowych robót wędlianych, Kilińskiego. 193 m 15 9001-1

Poszukuje dwóch czeladzi bednarskich z białej roboty, na stałe, płacę najwyższą cenę Napiórkowskiego 69. 8906-2

Potrzebna samodzielna sklepowa do składu wędlin z kaucją biegła w rachunkowości Oferty składać do 14-10 w Rozwoju dla „Samotnego“ 9035-2

Potrzebna sklepowa inteligentna fachowczyni mają pierwszeństwo Andrzeja 4 Stądnicki. 9018-2

STUDENT udziela matematyki, fizyki, łaciny, fizyki, języków. Kilińskiego 86-3 (druga brama) godz. 7 9023-1

Na kursach francuskiego potrzeba kilkoro dzieci od lat 5 do kompleta freblowskiego Kilińskiego 77-2 9014-1

Masażystka dyplomowana przyjmuję od 11-1. Gimnastyka lecznicza, kosmetyczny masaż twarzy Kursy dla masażystek Kilińskiego. 77-2. 9015-1

Zagubione dokumenty

Wypych Stanisława zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 9010-1

Fidler Jan zagubił dowód osobisty wydany w Łodzi 9022-2

Prelec Feliks zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną w Będzinie. 9024-2

Wróblewski Wiktor zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną w P. K. U. 9035-3

Adamkiewicz Marcin zagubił paszport polski wydany w gm. Krzykosy pow. Kolskiego. 9002-5

Bukowski Kazimierz zagubił kartę bezterminowego urlopu za L. dz. 5114 z dnia 22 lipca 22 r. wydana przez 10 p. k. a p. 9006-3

Steibrener August zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną w Lublinie. 9003-2

Zagubiono paszport na imię Florentyny Kaspruski wydany w Łodzi Główna 16-11. 9004-2

Minchberg Eugeniusz zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną w P. K. U. Łódź. 9005-2

Zgubiono (Radwaska, Piotrkowska Dzielna) dokumenty firmy „Wojpuł“ Zwłoc 6 Dzień na 42 m 7 wynagrodzenie 10 tys. mk. 9007-2

Dr. Eugenia Gerszuni
Piotrkowska 121
Choroby kobiece i weneryczne u kobiet. Przyjmuje od 12-1 i od 4-6, w niedzielę i święta od 9-12. 6833010

Tadeusz Skibinski
Chor. kobiece i akuszerja
Przyjmuje 5-6 pp.
Piotrkowska 175.
4196b71

Potrzebni chłopcy

z kaucją do roznoszenia gazet. Zgłaszać się do „Rozwoju“ Al. Kościuszki 41. (4249K3)

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 500 mk., za tekstem 300 mk., zwyczajnie 200 mk., wśród drobnych 150 mk., nekrologi 150 mk., kondolencje 200 mk., za wiersz nieparetowy 100 mk., pismo 100 proc. drożej. Stronice przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 tany, za tekstem 5 ta now. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmowane w „Rozwoju“ można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Fabianicach u p. Zafrskiego ul. Zamkowa.